

ACHTERGRONDINFORMATIE

Extra informatie over de rollen:

Verdachte

De verdachte zit tijdens een strafzaak tegenover de rechter. De rechter, de officier van justitie en de advocaat kunnen vragen aan hem stellen. De verdachte heeft een aantal rechten, zoals:

- een advocaat
- zwijgrecht: als de rechter tijdens de strafzitting vragen stelt aan de verdachte, hoeft hij geen antwoord te geven
- het laatste woord: hij kan bijvoorbeeld zeggen waarom hij het heeft gedaan, of spijt betuigen

Een verdachte is onschuldig tot het tegendeel is bewezen.

Advocaat

Iedereen in Nederland heeft recht op een eerlijk proces. De advocaat heeft in een strafzaak maar één doel: de belangen van de verdachte zo goed mogelijk verdedigen. Hij kan bijvoorbeeld:

- aan de rechter vragen om meer getuigen te horen
  - proberen aan te tonen dat de officier van justitie of de politie fouten heeft gemaakt
  - wijzen op omstandigheden die maken dat de verdachte een lagere straf verdient, of zelfs vrijgesproken moet worden
- De advocaat heeft vaak een pleitnota gemaakt. Daarin staat zijn verdediging op papier. Na afloop van zijn pleidooi geeft hij deze aan de rechter(s) en de officier van justitie.

Officier van justitie

De officier van justitie beslist of een verdachte voor de rechter moet komen en bereidt de strafzaak voor. Hij zorgt voor een strafdossier waarin alle stukken zitten. In de rechtszaal zien we de officier van justitie in zijn rol van openbaar aanklager. Aan het begin van de zitting vertelt hij waarvoor de verdachte terecht staat. Na het vragen stellen aan de verdachte vertelt de officier van justitie aan de rechter wat hij van de zaak vindt en welke straf hij eist. Als de officier van justitie in de rechtszaal het woord voert, staat hij altijd. De rechters blijven altijd zitten.

Rechter

Op de afbeelding staat niet één rechter, maar er staan drie rechters. Dat heet een meervoudige kamer. Ernstige strafzaken worden altijd beoordeeld door drie rechters. Tijdens de strafzitting stellen de rechters vragen aan de verdachte. Ze luisteren naar het verhaal en de eis van de officier van justitie, naar het pleidooi van de advocaat, naar het verhaal van het slachtoffer en naar de verdachte.

Griffier

De griffier zit rechts van de rechter(s). Hij maakt het verslag van de zitting. Zo'n verslag heet een proces-verbaal. Vaak schrijft de griffier ook het vonnis van de rechter uit, maar niet altijd.

Getuige

De getuige heeft iets gezien of gehoord dat belangrijk is voor de zaak. Hij komt tijdens de rechtszitting zijn verhaal doen. Eerst legt de getuige de eed of belofte af dat hij alleen de waarheid zal spreken. Liegt een getuige in de rechtszaal, dan is hij strafbaar. De rechter kan bij moeilijke zaken ook deskundigen vragen om tijdens de zitting hun verhaal te doen.

Publiek

Strafzittingen zijn openbaar. Dat betekent dat burgers op de publieke tribune kunnen kijken hoe het er in de rechtszaal aan toe gaat. Voor mensen jonger dan 18 jaar en voor grote groepen gelden regels om een zitting te mogen bijwonen. Een heel enkele keer kan een rechter besluiten dat publiek niet welkom is bij een strafzitting. De zaak wordt dan achter gesloten deuren behandeld. In het geval van de Amsterdamse zedenzaak wordt een gedeelte achter gesloten deuren behandeld.